

LIBBRECHT
GENOOTSCHAP
vzw

Nieuwsbrief 2020 | 04

Het Libbrechtgenootschap wenst u een hartverwarmende kersttijd in vrede en stille verbondenheid.

"The enemy of art is the absence of limitation." zei acteur en filmmaker Orson Welles en ook Goethe wist "In de beperking toont zich de meester." Hiertoe worden we al enkele maanden uitgedaagd en het laat zich in deze kerstperiode nog eens extra voelen. We worden gedwongen om het anders aan te pakken en ons leven op een andere waardige manier in te vullen. Kunnen we doorheen de beperkingen waarmee we geconfronteerd worden meesterschap ontwikkelen en levenskunstenaars worden vanuit eenvoud en essentie?

In *Met dank aan het leven* schrijft Ulrich Libbrecht dat eenvoud een basiseigenschap van wijsheid is. "Het economisme houdt de 'kleine' mens voortdurend voor dat zijn wezenlijke troost in het bezit ligt en dat dit laatste de waarborg is voor zijn geluk. Dit brengt ook een vreemde onrust teweeg: het kan altijd beter, groter, sneller, rijker... en daarmee wordt de zin van het leven altijd op morgen geprojecteerd. Daarmee verdwijnt ook de eenvoud die een basiseigenschap is van alle wijsheid."

Hij ziet eenvoud ook als een eigenschap van de mystieke ervaring. In *Burger van de wereld* beschrijft hij dit als volgt: "Authentieke ervaring uit zich steeds als eenvoud. Men doet afstand van het 'meer-voud' van alle, ook religieuze strategieën, van alle theologische discussies, van kruiperige onderdanigheid, van woordmagie, Dit alles resulteert in een gevoel van innerlijke volheid, in een veranderd realiteitsbewustzijn, dat geen plaats meer laat aan sociaal of economisch bepaalde pseudorealiteiten. Men herleidt deze laatste spontaan tot middelen, niet tot doelen. Men wordt zachtmoedig en verdraagzaam, men zwijgt spontaan en gaat geen bekevechten aan met de theoretici. Men ervaart in alle omstandigheden, een 'surplus d'amour'."

Dit moeten we niet voorbehouden aan uitzonderlijke mystici; Ulrich Libbrecht zag zowel in zichzelf als in iedereen een mysticus. "Ik ben ontroerbaar en niet al mijn ontroeringen zijn ego-intentioneel: dus ben ik een mysticus. Mijn ervaringen komen op de eerste plaats uit de sacrale ruimte die mij omgeeft. Dit is geen dweperige romantische idee, maar ik heb mezelf er op getraind het wonder in de fenomenaliteit te zien: in de natuur, in de medemensen en in de kosmos, maar ook in mezelf en in mijn simpel dagelijks leven. Aandachtige aanwezigheid is de grondvoorwaarde om de zee in de golven te zien. Mystieke ervaring is meestal geen schokkende gebeurtenis, maar een zachte ontroering aan de dingen. Ik weet dat deze zachtmoedigheid mij kwetsbaar maakt, maar het is de prijs waard. Meditatie is geen bepaalde praktijk die beantwoordt aan bepaalde voorschriften, het is een levenshouding, die ons ontvankelijk opstelt tegenover het Mysterie."

Dan wordt "Uw dagelijks leven de hoogste vorm van spiritualiteit" schrijft hij, en dit kan ook met kerstmis. In zijn laatste boekje *Stille mijmert* hij: "En toch blijft, ook bij de 'kleine' volksmens, het gevoel bestaan dat het mysterie niet kan uitgedrukt worden in beelden noch in woorden. Ik denk daarbij aan het bekende kerstlied 'Stille Nacht, heilige Nacht'. Opdat de nacht heilig zou zijn, moet hij stil zijn, zodat er ruimte ontstaat voor het wonder. Voor de christenen is dit de geboorte van Jezus. Voor Zarathoestra is het heilige ogenblik de Grote Middag. Maar de nacht kan ook die van de bacchanten zijn, de dionysische roes, zoals voor vele moderne mensen. De grote nacht is stil, want alleen in de stilte spreekt het wonder."

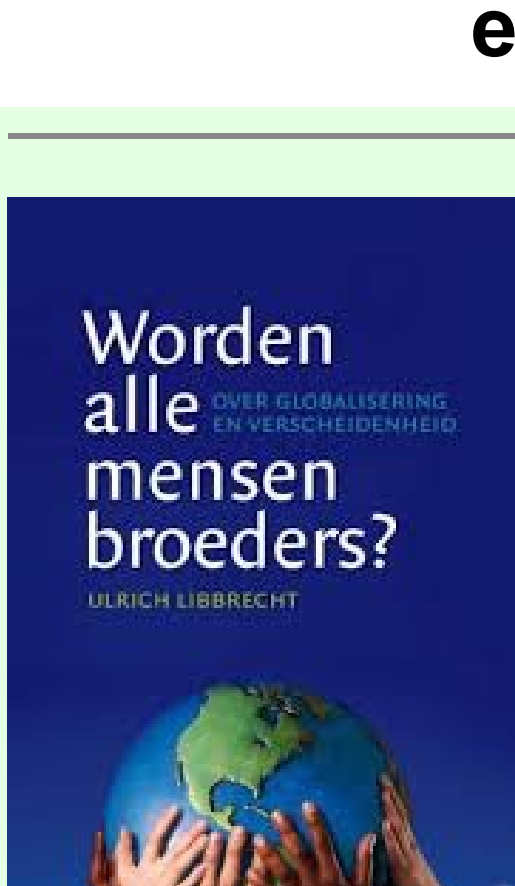
"De kering van de tijd is het grote geheim van ons bestaan." In de midwinternacht bevinden we ons op een keerpunt zowel in het dagritme als in het jaarritme: het kantelpunt van afnemend licht naar groeiend licht. In de Chinese cultuur wordt dit traditioneel weergegeven door yin en yang. Het wordt gezien als een fundamentele eigenschap van de werkelijkheid en dus ook van ons en van wat al leeft. Alles gaat eerst door een fase van groei en dan door een fase van aftakeling. Hebben we dit te kiezen? Neen. Kunnen we dit bijsturen? Een beetje. De natuur toont ons dat beide fasen gelijkwaardig en noodzakelijk zijn want als alles zou blijven groeien zou het elkaar verstikken. Bovendien zijn groei en aftakeling niet alleen een circulair proces, maar het één zit op het andere, zoals in het yin-yangsymbool in het witte yang ook een zwart bolletje yin zit. Daarom zal wat ons gelukkig maakt en doet groeien, ons ook verdriet geven en doen inkrimpen, maar tegelijkertijd zit in het donkere van het verlies, ook altijd een wit vlekje licht van nieuw leven. De natuurlijke ritmen tonen dit aan ons en hun onvoorwaardelijke continuïteit nodigen ons uit om hierin te vertrouwen. Ook het coronavirus zal na zijn expansieve fase overgaan in een recessieve en de aarde opent zich vanaf vandaag iedere dag wat meer voor het groeiende licht. De natuur biedt een eenvoudig houvast, maar een betrouwbaar.

Terwijl we ons gedurende de voorbije periode uit de buitenwereld moesten terugtrekken –geen bijeenkomsten of lezingen meer - hebben we ons toegelegd op de teksten die Ulrich Libbrecht gedurende de laatste jaren van zijn leven in handgeschreven schriftjes verzameld heeft. Hiervan mag u in 2021 een publicatie verwachten. We selecteerden hieruit een fragment dat een essentie toont die misschien een troost of inspiratie kan zijn in deze donkere en bijzondere dagen. "Ik heb geluisterd naar de nachtegaal in mijn hart, ik heb geroken aan de roos in mijn hart en ik heb geluisterd naar de boodschap van de stilte... en dat ook als het winteravond werd en de sterren onzichtbaar waren. Ik wist ook in de donkerste nacht dat het er allemaal was. Ik heb een bescheiden berg beklommen, de berg van het vertrouwen en misschien van de hoop, en nu ben ik aangekomen tussen de sneeuw en de voorjaarsbloemen. Er komt een grote gelatenheid over mij, een overgave aan de zachtmoedigheid. Ik weet dat alles wat een mens denkt maar wat geritsel is in het lied van de bergen, de bergen van het hart, waar de oneindige wind alles overstemt, de ademtocht van het heelal. Ik luister alleen nog naar het lied van de wind in de pijnbomen, naar de weergalm van het Grote Wonder."

Dat dit ons mag inspireren voor een gelukkig en 'zin gevend' 2021 waarin de grilligheid en onbeheersbaarheid van de omstandigheden ons niet weerhouden om in de diepte vrede, liefde en levensvreugde te ervaren en te bewerkstelligen.

Els Janssens
Voorzitster Libbrechtgenootschap

Onze beste wensen voor een gelukkig en gezond 2021!

Waarom denken wij altijd en overal in conflictmodellen "l'enfer, c'est les autres" (Sartre) en niet in verzoeningsmodellen "alle Menschen werden Brüder" (Schiller) of "binnen de vier zeeën zijn alle mensen broeders" (Confucius)?

Blijven al die vredelievende woorden een bedrieglijke droom, een ontroerende maar valse kerstboodschap, die wij 's anderendaags al niet meer ernstig nemen?

Ulrich Libbrecht, *Nagelaten geschriften*

Wij vulden ons digitaal archief aan met *Worden alle mensen broeders? Over globalisering en verscheidenheid*. Dit boek schreef Ulrich Libbrecht in 2007. Het gaat niet zozeer over de economische of politieke globalisering, maar over de diepste kern van niet over de panidemische betekenen van vandaag te maken krijgen, uiteraard ook niet over de globalisering kan waarmee de noodzaak aan een respectvolle integratie van andere wereldbeelden.

In zijn inleiding schrijft hij: "We hebben vele mooie religieuze en filosofische ideeën van broederschap ontwikkeld, en als er nood is worden we ontroerd en geven we grif. Maar 'werken van caritate' kunnen de nood misschien tijdelijk verzachten, zij kunnen echter het structurele probleem niet oplossen. Moeten we daarom niet stilaan gaan denken dat het systeem zelf niet deugd?" Na een omzwerving doorheen de geschiedenis en door alle werelddelen komt hij in zijn slotwoord tot de conclusie: "De enige dwingende restrictie die aan het systeem moet opgelegd worden is die van de rechtvaardigheid." Hiermee is dit boekje helaas nu even actueel en relevant als toen het geschreven werd. U kan het gratis downloaden via deze [link](#).

Activiteiten

Door de coronasituatie worden heel wat lezingen uitgesteld naar betere tijden.

De School voor Comparatieve Filosofie Antwerpen biedt een **online lezingenreeks** aan waaraan iedereen van thuis uit kan deelnemen.

Op 23 januari staat in de voormiddag 'Denken en dichten vanuit Libbrechts comparatief model' op het programma. Els Janssens gaat na hoe gedichten uit verschillende regio's uitdrukking geven aan het wereldbeeld dat zich daar ontwikkeld heeft en ons toch bij een grondervaring brengen die universeel en herkenbaar kan zijn.

Voor meer informatie: www.comparatievefilosofie.be

Tot slot een gedicht van Eugene Vanderschueren, een van onze trouwe medewerkers.

Het duister
zoekt de open deur,
vindt ingang in het nieuwe.

Licht komt aan het licht
geboren in de dingen,
die open mij aankijken

door de ogen dringen
naar het witte scherm,
de hersenen kruisend

vóór het verdwijnen
in het weerbare licht,
kringloop van eindeloze dageraad.

Er is altijd morgen...

Hier kan je je [gegevens inzien en wijzigen](#).

Wens je deze nieuwsbrief niet meer te ontvangen: [afmelden](#)

Website

Deze e-mail is verzonden aan [{{email}}](#). • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u info@libbrechtgenootschap.org toe aan uw adresboek.

